

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV)

Mgr. Alena Pastorková

Tel.: +421 905 370 680

E-mail: alena.pastorkova@uluv.sk

Web: www.uluv.sk

Tlačová správa, 26. 11. 2024

Výstava Sto jasličiek vo Vatikáne

V slovenskej expozícii medzinárodnej výstavy „Sto jasličiek vo Vatikáne“ (100 Presepi in Vaticano), ktorá sa tradične koná na Námestí sv. Petra pod Berníniho kolonádou, sa aj tento rok vynímajú remeselné diela dvoch majstrov ľudovej umeleckej výroby – betlehem z lipového dreva rezbárky Janky Majerskej z Novej Bane – Bukoviny (okr. Žarnovica), pri ktorého výrobe sa inšpirovala modrotlačou a betlehem džbánkara Michala Horníka ml. z Dolných Lovčíc (okr. Trnava) zhotovený majolikovou technikou. Výstavu slávnostne otvorilo dňa 8. decembra 2024 Veľvyslanectvo SR pri Svätej stolici a pri Zvrchovanom ráde Maltézskych rytierov v spolupráci s ÚĽUV-om. Organizátorom výstavy je Dikastérium pre evanjelizáciu a potrvá do 6. januára 2025.

Názov výstavy: Sto jasličiek vo Vatikáne

Miesto: Námestie sv. Petra pod Berníniho kolonádou

Otvorenie výstavy: 8. 12. 2024

Trvanie výstavy: 8. 12. 2024 – 6. 1. 2025

Otváracie hodiny: Výstava je prístupná zdarma každý deň od 10.00 do 19.30 h. Výnimkou je 24. a 31. december 2024, kedy bude zatváracia doba už o 17.00 h.

Organizátor: Dikastérium pre evanjelizáciu, Veľvyslanectvo SR pri Svätej stolici a pri Zvrchovanom ráde Maltézskych rytierov

Ústredie ľudovej umeleckej výroby v predvianočnom čase participuje na výstave „Sto jasličiek vo Vatikáne“, na ktorej má svoje zastúpenie tradične aj Slovenská republika. Medzi vystavenými exponátmi môžu návštevníci obdivovať aj betlehem rezbárky a majsterky ľudovej umeleckej výroby Janky Majerskej z Novej Bane – Bukoviny (okr. Žarnovica). Zhotovila ho vyrezávaním z lipového dreva, ozdobený je modrým dekórom. Pozostáva z 25 prvkov a pri jeho výrobe sa inšpirovala modrotlačou.

Láska k lipovému drevu sa nesie celou jej tvorbou. Jeho vôňa ju fascinovala od útleho detstva, ktoré strávila v rezbárskej dielni po boku svojho otca. Pod jej rukami vznikajú figúrky zvierat, vianočné ozdoby, koníky, figurálne plastiky, črpačky a črpačky, dienk, piesty, zrkadlá či otváracie betlehemy menších i väčších rozmerov. Rezbárstvu sa venuje desaťročia – jej dielo je prejavom neutíchajúcej tvorivosti a dosahuje vysokú umeleckoremeselnú úroveň. Zhotovuje jedinečné vyrezávané betlehemy upravené autorským vkladom dlhoročnej výtvarníčky ÚĽUV-u Janky Menkynovej. Postupom času vyprofilovala svoj rezbársky prejav do štylizovaných foriem plastík. Oslovuje tak najmä mladšiu generáciu súčasníkov.

Súčasťou výstavy bude aj betlehem majstra ľudovej umeleckej výroby Michala Horníka ml. z Dolných Lovčíc (okr. Trnava), ktorý vyhotovil majolikovou technikou. Pozostáva z 35 prvkov, dotvorený je rôznofarebnými glazúrami. Vznikol v deväťdesiatych rokoch minulého storočia v spolupráci s rodinnými príslušníkmi jeho keramikárskej rodiny, pričom postupne po rokoch pribúdali nové figúrky. Patrí sem aj miniatúra reálnej kaplnky a zvonice Dolných Lovčíc. Prvotná myšlienka vytvoriť keramický betlehem prišla od jeho otca, Michala Horníka staršieho. On bol zároveň aj hlavným kritikom a mentorom. V roku 1994 boli vytvorené prvé figúrky – Mária a Jozef. Prvé jasličky vytvorila mama, Mária Germánia Horníková a spolu s nimi postupne aj niekoľko variácií keramických maštaliiek. Najdôležitejšiu postavu betlehemu, malého Ježiška, vytvoril majstrov brat, Ľudovít

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV) vykonáva a podporuje aktivity vedúce k zachovaniu a rozvíjaniu tradičných remesiel a ľudovej umeleckej výroby v súčasných podmienkach. Riadi regionálne centrá remesiel, vykonáva múzejnú, dokumentačnú, výstavnú a edičnú činnosť. Vzájomnou spoluprácou s výrobcami a dizajnérmi trvale podnecuje vznik nových diel. Viac o aktivitách ÚĽUV-u: www.uluv.sk.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV)

Mgr. Alena Pastorková

Tel.: +421 905 370 680

E-mail: alena.pastorkova@uluv.sk

Web: www.uluv.sk

Horník. Ďalšími figúrkami v poradí boli: vôl, oslík, ovečky, pastier. Neskôr pribudli traja králi, dedko s črpákom či babka s chlebom a soľou. Svoje prvotiny, ako sa patrí na keramickú rodinu, vytvorili aj jeho dve dcéry Helenka a Veronika, tie modelovali drobné hříbiky, ktoré oživilo zelenú plochu zloženú z čečiny a rôznych druhov čerstvého machu. Každoročne sa tomuto betlehemu tešia stovky návštevníkov najmä z Trnavského okresu.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom kultúry SR.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV) vykonáva a podporuje aktivity vedúce k zachovaniu a rozvíjaniu tradičných remesiel a ľudovej umeleckej výroby v súčasných podmienkach. Riadi regionálne centrá remesiel, vykonáva múzejnú, dokumentačnú, výstavnú a edičnú činnosť. Vzájomnou spoluprácou s výrobcami a dizajnérmi trvale podnecuje vznik nových diel. Viac o aktivitách ÚĽUV-u: www.uluv.sk.